

ด่วนที่สุด
ที่ กค 0907/1266

สว. 8/70
วันที่ 28 ม.ก. 62
เวลา 9.35 น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 586
วันที่ 28 ม.ก. 62

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กทม. 10400

๑๗ มกราคม 2552

เรื่อง เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและกำกับติดตามโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

เรื่องเดิม

ด้วยปัญหาวิกฤตการณ์การเงินโลกนอกจากทำให้ประเทศต่าง ๆ ประสบกับภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวและ/หรือถดถอย ส่งผลให้การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและการลงทุนลดลงแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อทุนจากตลาดการเงินมีข้อจำกัด จากปัญหาดังกล่าวทำให้ประเทศไทยซึ่งต้องพึ่งพาการค้ากับต่างประเทศ ประสบกับปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัวหรืออาจถึงขั้นถดถอย เนื่องจากการลดลงของรายได้จากการส่งออกซึ่งเป็นรายได้หลัก ส่งผลให้การจ้างงานในประเทศลดลง นอกจากนี้ ประเทศไทยยังประสบกับภาวะการไหลออกของเงินทุนและข้อจำกัดในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินภายในประเทศ ในการแก้ไขและบรรเทาผลกระทบจากภาวะการณ์ที่เกิดขึ้นดังกล่าว รัฐบาลได้มีนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจรวมทั้งเสริมสร้างความมั่นคงให้กับระบบการเงินในประเทศ โดยมีมาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการคลังที่สำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ (1) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ปี 2552 (งบกลางปี) (2) มาตรการภาษีเพื่อลดภาระของประชาชนและธุรกิจ (3) การสนับสนุนสินเชื่อผ่านระบบสถาบันการเงินของรัฐ (4) การเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ (5) การเร่งรัดและผลักดันโครงการลงทุนภาครัฐ

ข้อเท็จจริง

กระทรวงการคลังได้พิจารณาสภาวการณ์วิกฤตเศรษฐกิจโลกและมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลแล้วเห็นว่า สภาวการณ์วิกฤตเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยอย่างรุนแรง โดยเฉพาะผลกระทบต่อภาคการส่งออกที่เป็นภาคเศรษฐกิจซึ่งมีบทบาทสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศในช่วงที่ผ่านมา มีแนวโน้มชะลอตัวลงและขยายตัวในอัตราที่ติดลบในไตรมาสสุดท้ายของปี 2551 นอกจากนี้ ในปี 2552 การส่งออกของไทยมีแนวโน้มที่จะไม่ขยายตัวหรือขยายตัวในอัตราที่ติดลบ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อให้การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในภาพรวมเกิดปัญหาและมีภาวะเศรษฐกิจถดถอยอย่างรุนแรง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องดำเนินมาตรการเพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจอย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ โดยเฉพาะในส่วนของมาตรการด้านการคลังเพื่อฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ อย่างไรก็ดี แหล่งเงินทุน

ภายใต้งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2552 ยังไม่เพียงพอที่จะสนับสนุนโครงการลงทุนภาครัฐตามนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ โครงการลงทุนภาครัฐภายใต้งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมประจำปี 2552 มีสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย ไม่เพียงพอต่อการเพิ่มการจ้างงานให้แก่ระบบเศรษฐกิจ ประกอบกับสถาบันการเงินของรัฐ (SFIs) ซึ่งต้องมีบทบาทในการขยายสินเชื่อตามมาตรการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลยังมีความจำเป็นต้องได้รับการเพิ่มทุนจากรัฐบาล เพื่อให้มีเงินกองทุนเพียงพอในการดำเนินนโยบายตามมาตรการดังกล่าว ดังนั้น กระทรวงการคลังจึงเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องจัดหาเงินลงทุนเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐบาลนอกเหนือจากกรอบการใช้จ่ายจากงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้การดำเนินนโยบายฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศโดยเร็ว โดยเห็นควรใช้เงินกู้จากต่างประเทศเพื่อสนับสนุนนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ยังไม่มีแหล่งเงินลงทุนใน 3 ด้าน คือ (1) การเพิ่มทุนให้สถาบันการเงินของรัฐเพื่อรองรับการขยายสินเชื่อตามนโยบายของรัฐบาล (2) โครงการลงทุนภาครัฐขนาดกลางและขนาดเล็กเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและการจ้างงานในระยะสั้น และ (3) โครงการลงทุนภาครัฐขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์และแนวทางในการดำเนินงาน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

เป็นโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีวัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 เพื่อเป็นการเพิ่มทุนให้กับสถาบันการเงินของรัฐสำหรับรองรับการขยายสินเชื่อตามนโยบายของรัฐบาล ในการขยายสินเชื่อให้แก่ผู้ส่งออก ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งการค้าประกันให้แก่ผู้ส่งออกและผู้ประกอบการรายย่อย

1.2 เพื่อการลงทุนในโครงการภาครัฐขนาดกลางและขนาดเล็ก เป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดกลางและขนาดเล็กของภาครัฐ ซึ่งกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนและสร้างการจ้างงานในระยะสั้น

1.3 เพื่อการลงทุนในโครงการภาครัฐขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการโดยเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพิ่มผลิตภาพ (productivity) ต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

1.4 เพื่อสนับสนุนโครงการ แผนงานและ/หรือกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือให้ความเห็นชอบ

2. แหล่งเงินกู้

กระทรวงการคลังได้เจรจาหาแหล่งเพื่อขอใช้เงินกู้ต่างประเทศจากแหล่งเงินกู้ทางการ 3 แหล่ง คือ ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) โดยมีวงเงินกู้ประมาณ 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเทียบเท่าประมาณ 70,000 ล้านบาท การกู้เงินดังกล่าวเป็นการกู้เงินจากองค์กรและสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งมีต้นทุนการกู้เงินต่ำกว่าการกู้เงิน

จากตลาดการเงินต่างประเทศ และมีเงื่อนไขการกู้เงินที่ผ่อนปรนกว่า นอกจากนี้เมื่อเปรียบเทียบกับ การกู้เงินในประเทศโดยใช้ต้นทุนในการแปลงหนี้ต่างประเทศเป็นหนี้เงินบาท (Swap Rate) ยังพบว่า การกู้เงินจากแหล่งดังกล่าวมีต้นทุนการกู้เงินโดยเฉลี่ยต่ำกว่าการกู้เงินในประเทศ โดยมีต้นทุนการกู้เงินอยู่ที่ประมาณร้อยละ 2.38 – 3.70 ต่อปี ภายใต้ระยะเงินกู้เฉลี่ยประมาณ 10 ปี (ต้นทุนการกู้เงินในประเทศของรัฐบาลระยะ 10 ปี ณ วันที่ 15 มกราคม 2552 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 3.45 ต่อปี)

แหล่งเงินกู้	ต้นทุนการกู้เงิน* (%)	อายุเงินกู้เฉลี่ย (ปี)
ธนาคารโลก	2.93-3.70	10
ADB	2.52	10
JICA	2.38	10

หมายเหตุ : *เป็นต้นทุนในการแปลงหนี้ต่างประเทศเป็นหนี้เงินบาท ณ วันที่ 12 มกราคม 2552

3. กรอบกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

การกู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอยู่ภายใต้อำนาจของกระทรวงการคลังในการกู้เงินจากต่างประเทศ ตามมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 ซึ่งได้ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้กระทำได้เมื่อมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยให้กระทรวงการคลังกู้เป็นเงินตราต่างประเทศได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี การกู้เงินดังกล่าวให้กำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินอย่างชัดเจนและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี ภายใต้กฎหมายดังกล่าว กระทรวงการคลังสามารถกู้ได้สำหรับปีงบประมาณ 2552 ไม่เกิน 183,500 ล้านบาท โดยขณะนี้ มีโครงการที่จะขอใช้เงินกู้จากต่างประเทศที่ได้บรรจุไว้ในแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี 2552 แล้ว เป็นวงเงิน 38,063 ล้านบาท ดังนั้น จึงมีวงเงินที่สามารถกู้ได้เพิ่มเติมอีกประมาณ 145,437 ล้านบาท ทั้งนี้ การกู้เงินดังกล่าวเป็นการกู้เงินจากต่างประเทศ ตามมาตรา 22 ของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยกฎหมายได้กำหนดให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้อนุมัติวัตถุประสงค์การใช้เงิน รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการ เงื่อนไขที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การกู้เงินดังกล่าวเป็นการกู้เงินจากองค์กรระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลผูกพันต่อการใช้งบประมาณในอนาคตอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา 190 วรรคสองได้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนที่จะมีการลงนามผูกพันในหนังสือสัญญาที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดให้รัฐสภาต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน ประกอบกับในวรรคห้าของมาตราดังกล่าว

ยังกำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะ อย่างไรก็ตาม ในขั้นนี้ร่างกฎหมายดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว และอยู่ระหว่างการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา ดังนั้น เมื่อจะมีการลงนามผูกพันในหนังสือสัญญาที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการคลัง จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณานำเสนอสัญญาเงินกู้ให้รัฐสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

4. แนวทางการจัดสรรเงินกู้

กระทรวงการคลังเห็นควรกำหนดแนวทางการจัดสรรเงินกู้ ดังนี้

4.1 การเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินของภาครัฐ จะพิจารณาจัดสรรวงเงินเพื่อเพิ่มทุนตามความจำเป็นในการขยายสินเชื่อตามนโยบายของรัฐบาล โดยประเมินถึงสถานะของเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยงของสถาบันการเงินของรัฐเพื่อให้มีความมั่นคง และสามารถสนองตอบต่อนโยบายการขยายสินเชื่อของรัฐบาลได้

4.2 การลงทุนในโครงการภาครัฐขนาดกลางและขนาดเล็ก จะพิจารณาโครงการที่ส่งผลต่อการกระตุ้นเศรษฐกิจและการจ้างงานในระยะสั้น ซึ่งกระจายอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยมีระยะเวลาการดำเนินโครงการไม่เกิน 15 เดือน (มีนาคม 2552 – พฤษภาคม 2553)

4.3 การลงทุนในโครงการภาครัฐขนาดใหญ่เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเศรษฐกิจและสังคม จะพิจารณาจัดสรรให้กับโครงการของรัฐบาลใหญ่ที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการ โดยเร่งด่วนตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และเพิ่มผลิตภาพ (productivity) ต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยมีระยะเวลาดำเนินโครงการไม่เกิน 36 เดือน (มีนาคม 2552-กุมภาพันธ์ 2555)

4.4 การสนับสนุนโครงการ แผนงานและ/หรือกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล ที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายหรือให้ความเห็นชอบ

5. การกลั่นกรองและการกำกับติดตามโครงการ

เพื่อให้การพิจารณาถ่วงถ่วงโครงการที่จะใช้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเป็นไปอย่างโปร่งใสและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสามารถกำกับติดตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระทรวงการคลังจึงเห็นควรแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและกำกับติดตามโครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

5.1 องค์ประกอบ

(1) ปลัดกระทรวงการคลัง	ประธานกรรมการ
(2) รองปลัดกระทรวงการคลัง หัวหน้ากลุ่มภารกิจ
ด้านรายจ่ายและหนี้สิน	รองประธานกรรมการ
(3) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
(4) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
(5) ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย	กรรมการ

(6) ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง	กรรมการ
(7) ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
นโยบายรัฐวิสาหกิจ	กรรมการ
(8) ผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	กรรมการและ
เลขานุการ
(9) รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	กรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
(10) ผู้อำนวยการสำนักบริหารการระดมทุน
โครงการลงทุนภาครัฐ
สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ	ผู้ช่วยเลขานุการ

5.2 อำนาจหน้าที่

- (1) พิจารณาจัดลำดับความสำคัญของโครงการ และกลั่นกรองโครงการที่จะใช้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเสนอผลการพิจารณาต่อกระทรวงการคลังเพื่อนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ
- (2) กำกับและติดตามการดำเนินโครงการ และการเบิกจ่ายเงินกู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และกรอบการดำเนินงานที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี
- (3) รายงานความคืบหน้าโครงการ และผลการเบิกจ่ายเงินกู้ให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ รวมทั้งจัดทำรายงานผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินโครงการและผลการใช้จ่ายเงินกู้เสนอต่อกระทรวงการคลัง เพื่อรายงานให้รัฐสภาทราบ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา 17 ของพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. 2548 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551
- (4) พิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการหรือช่วยปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม
- (5) ปฏิบัติงานหรือดำเนินการอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย

6. ข้อเสนอ

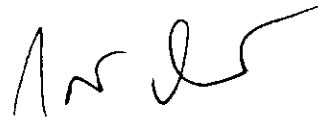
กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ ดังนี้

6.1 วัตถุประสงค์ แนวทางการจัดสรรเงินกู้ และการกลั่นกรองและการกำกับติดตามโครงการตามนัยข้อ 1 ข้อ 4 และข้อ 5

6.2 ให้กระทรวงการคลังดำเนินการเจรจาหาทุนเพื่อขอใช้เงินกู้จากสถาบันการเงินและองค์กรระหว่างประเทศ ตามนัยข้อ 2

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาข้อเสนอของกระทรวงการคลัง
และนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาลงนามในร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองและกำกับติดตาม
โครงการเงินกู้เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายกรณ์ จาติกวณิช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักบริหารการระดมทุนโครงการลงทุนภาครัฐ

โทร 0 2265-8050 ต่อ 5704

โทรสาร 0 2273-9058